

Reabilitarea multimodă în chirurgia geriatrică de urgență

Jorge Pereira¹, Mihai Paduraru²

¹General Surgery Department, Hospital Centre Tondala-Viseu, Portugal

²Department of Emergency Surgery, Milton Keynes University Hospital, United Kingdom

Rezumat

Introducere: Includerea în practica clinică perioperatorie a reabilitării multimodale reprezintă o evoluția anticipată a unui concept inițiat în ultimele decenii, denumit inițial “fast track” și cunoscut astăzi ca o efectivă modalitate de recuperare post-operatorie intensificată după intervențiile chirurgicale (ERAS - Enhanced Recovery After Surgery). Acest concept se referă la utilizarea unor protocoale standardizate de îngrijire perioperatorie, susținute de evidența științifică actuală și vizează reducerea traumei și stresului chirurgical. Deși aplicarea unor astfel de protocoale pentru chirurgia de urgență oferă rezultate favorabile, utilizarea ERAS în contextul chirurgiei geriatrice de urgență nu a fost amplu aplicată și nu există astăzi suficiente studii care să susțină utilizarea acestuia. Cu toate acestea, ERAS ar putea contribui la îmbunătățirea rezultatelor la acest grup de pacienți, ținând cont de nivele de morbiditate și mortalitate înalte în acest teritoriu.

Material și Metodă: În vederea pregătirii unei sesiuni din cadrul celui de-al 18-lea Congres European de Traumă și Chirurgie de Urgență ce a avut loc în București (Mai 2017), autorii au efectuat o revizie de literatură medico-chirurgicală folosind termenii ‘ERAS’, ‘fast-track’, ‘emergency surgery’, ‘emergency medicine’, ‘multimodal rehabilitation’, and ‘elderly patient’, pentru a colecta evidența științifică suficientă cu scopul de a analiza aplicabilitatea ERAS cu succes și a îmbunătăți rezultatele postoperatorii la pacienții geriatrici în chirurgia de urgență.

Concluzie: Managementul chirurgical de urgență al pacienților vârstnici este asociat cu înalte nivele de morbiditate și mortalitate, existând opțiuni moderne de îmbunătățire a rezultatelor. Un program de reabilitare multimodală pare a fi un bun model de lucru pentru atingerea acestor obiective.

Cuvinte cheie: reabilitare multimodală, pacient în vârstă, chirurgie de urgență, fast-track